

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת האוינו שובה - יו"ב
ח' תשרי תשפ"ז

שנה כ"ז גליון אלף רפ"א

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
7:54	7:19	6:21	
7:57	7:17	6:06	ירושלים
8:11	7:39	6:40	באר פארק

למחרת

יום הכיפורים

"זענען אלע יודען גלייך"

למחרת יום הכיפורים - כולם שווין לטובה

למחרת יום הכיפורים נקרא בפי ישרים בכינויו "גאט'ס נאמען", כדאיתא בשם שו"ת בעש"ט זיע"א, שהוא מצד שפוסקין לומר המלך הקדוש, ואומרים הקל הקדוש מואז והלאה.

הסביר על כך מרן רביה"ק אדמו"ר זיע"א כי במוצאי יום כיפור הוא זמן המוכשר ביותר להתאחד כל ישראל כאחד, דכיון שכולם נקיים מוחטא ועוון ואין הפרעה באף אחד מלהתחבר באחדות עם חבריו, וזהו מה שפירש רש"י הק' בפרשת ויקהל ד"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" היה למחרת יום כיפור.

עוד ביאר רבינו מרן אדמו"ר זיע"א בטעם הדבר למה למחרת יום כיפור נקרא "גאט'ס נאמען", על פי מועשה הידוע שהלך פעם מרן הרה"ק מוהר"ד מלעלוב זיע"א בדרך, ועבר באיזה כפר ושמו איך מלמד אחד מלמד את התנינות חומש, ובהגיעם לסימן ניקוד סוף פסוק (כזה): הוציא ילד אחד בפיו את שם ה'. צעק עליו המלמד כי אסור לומר שם הוי' לבטלה.

ענה לו הילד: "הרי המלמד לימד אותי כי כשיש שני פינטעלעך (נקודות) - הרי זה שם השם". אמר לו המלמד: "רק כשהם אחד על יד השני, אז הוה שם הוי', אבל אם הם אחד על גבי השני, הוה סוף פסוק. ומרן מוהר"ד לקח מזה לימוד, שאכן פינטעלעך הוא יו"ד, ואכן כי שני פינטעלעך הם שם השם, אימתי? רק כשהם צמודים ביחד אחד ליד השני בשוה, אבל כשאחד הוא קצת למעלה יותר גבוה מלל השני או אחד מוטה קצת כלפי מטה אין זאת שם ה', אדרבה, הרי הפסק הוא. רק כששני יהודים נאחזים ביחד באחדות ובריעות, אזי יש השראת השכינה. ולפי"ז הרי להסביר טעם למה נקרא למחרת יוהכ"פ בתואר "גאט'ס נאמען", כי במוצאי יו"ב "זענען אלע יודען גלייך" [כל היהודים שווים], שהרי היתה מחילת עוונות, ואף אחד אינו יותר גבוה במעלה על חבריו, ע"כ נקרא "גאט'ס נאמען", לכן לא שולטים עוונות בימים האלה שבין יו"ב לחג הסוכות, ולא כן כשמגיע חג הסוכות וכל אחד מכין את עצמו בענין ובמדינה אחרת ושונה מחברו ברוחניות.

כגון, במצות הד' מינים, לזה יש יותר יפה ולזה פחות, ואין קיום המצוה באותה מדינה שוה. וענין ההתנשאות שמחזיקים את עצמם אחד גבוה יותר מחברו יכול לשלול את זה. והענין שדרשו חז"ל (תנחומא אמור כב) עה"פ (ויקרא) "ולקחתם לכם ביום הראשון, ראשון לחשבון עוונות", כי ההתנשאות והגאות הם המביאים לחשבון עוונות, ועלול הדבר להתחיל בהתקרב ובא ימי חג הסוכות, מושא"כ למחרת יוהכ"פ עדיין כולם שווין כאחד לטובה, ולכן נקרא "גאט'ס נאמען", עכ"ל.

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

הריני מקבל עלי מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך"

גופי תורה תלוין בה וכו', והנה הבח נתבונן כמה שאמר הלל הזקן לאותו נכרי שביקש להתגייר ע"מ שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת (ע"י שבת לא). "אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כולה ואידך פירושה הוא זיל גמור". ויש

לדקדק מה טעם אמרו "זו היא כל התורה כולה", מן המובן הי' לומר "זו כל תורת המדות", או "כל עניני בין אדם לחבירו", ולמה אמר "זו היא כל התורה כולה", ותו, הרי הגר חפץ היה ללמוד כל התורה "על רגל אחת", אם כן מדוע אמר לו הלל "ואידך זיל גמור", וי"ל בהקדם דברי הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא זי"ע, אשר פעם שלחו אליו חסידיו שאלה האידך מגיעים לאהבת ה', וענה להם, ע"י אהבת ישראל מגיעים לאהבת ה', וכמ"ש (זוה"ק ח"ג ע"ג) "אורייתא וקוב"ה וישראל חד הוא".

ויבואר כי אותו הגר ביקש להגיע אל רום המדרגות בין רגע, ולא רצה להתאמץ רח"ל ולהתאזר בגבורה ובעוון, בעמל העבודה התמה המצרכת יגיעה רבתי, אמר לו הלל: עצה היעוצה אתן לך להגיע לפסגת המעלות בבת אחת, ע"י אהבת ישראל תזכה להגיע לאהבת ה', והנה הכלל הוא, אם הנאהב אהוב על האוהב באהבה עזה, אז האוהב מציית לכל דבר וציווי הנאהב בכל מכלל. ויובן ע"פ דאיתא בקדושת לוי (כי תשא) ע"ד הגמ' (קידושין פב). שהאבות הק' שמרו התורה עד שלא ניתנה, והענין הוא כי היו כל כך אויסגארבעט די קערפער, מצוות עשה - נעשו, ומצוות לא תעשה - לא נעשו. כי היו מזוככי חומר כ"כ עד שבאו להתפשטות הגשמיות והיו דבוקים בה' בדבקות עצמיות ואהבה עזה עד שהשיגו כל המצוות טרם שניתנו, והיו מרכבה לשכינה, כי במקום שיש יראת שמים יש הכל, ואין שואלים שאלות ועושים רצונו בשלימות, וכך מגיעים לכל המדרגות, ולזאת אמר לו הלל הזקן כנ"ל כי על ידי אהבת ישראל יזכה לאהבת ה' ועי"ז יזכה לכל התורה כולה, ואיך זוכים לזה, ע"כ אמר לו "ואידך פי' זיל גמור" כי להבין ולקיים התורה דארף מען הארעווען.

ואיתא בליקוטי מוהר"ן מברסלב, כי להתמדת התורה זוכים על ידי אהבת ישראל. והענין הוא כי האותיות המה נשמות ישראל (חסד לאברהם), וידוע כי יש ס' ריבוא אותיות לתורה וכנגדן ס' ריבוא שרשי נשמות, וכל אחד מיישראל יש לו אות בתורה (זוה"ח שיה"ש כד, וראה בס' מדבר קדמות אות ישראל בשם קדמונים הר"ת ישראל יש שיישים ריבוא אותיות לתורה ועי"ש חשבון האותיות). ואם אוהבים כל אחד מיישראל באחדות אזי יש להם קשר לתורה וזוכה להתמדת התורה, לעוד אותיות התורה.

והנה הובא בספד"ק (ע"י מבשר צדק, קדושת לוי) בשם מרן הבעש"ט הק' זי"ע ועכ"י בבאור הפ' ה' צלף", כי השי"ת המשך בעמ' ב'

בין אדם למקום יודע כל אחד נגעי עצמו על מה שצריך לשוב, ובענינים שבין אדם לחבירו אי' בגמ' (יומא פה:) "עבירות שבין אדם לחבירו אין יוה"כ מכפר עד שירצה את חברו", וכך נפסק להלכה (רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ט, שו"ע או"ח סי' תר"ו). אפשר לרחף בגבהי מרומים, מען קען פליען אין די הימלען אריין, אמנם אם אין מתרצה

בינו לבין חברו, אין לו כפרה. באחדות הרי תלוי כל עליית וקבלת התפילות לטב ולחיים ולשלום, האריז"ל תיקן כנודע (שער הכוונות, ענין ברכת השחר, דף א:), לומר לפני התפילה "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך", כי ההתכללות בתוך עם ישראל הוא הכנה ואמצעי לקבלת התפילות, כי עי"ז תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות ישראל לעשות פרי.

וגדול מדת האחדות שביאת גואלינו במהרה בימינו תלוי בה, וכמובא בס' חפץ חיים (בהקדמה) דבעוון שנאת חנם הרבה עירנו ושמם מקדשינו וגלינו מארצנו, והתיקון לכך מדה כנגד מדה ע"י אהבת חנם, אחדות ומדות טובות, ויפה שעה אחת אשר בני ישראל נאחזים באחדות ובמידות טובות, בכללות ובפרטות, כי מיד היו נגאלין בגאולה שלימה.

ענוה היא יסוד התשובה, דהנה השב לאלקיו בלב שלם צריך להכיר בשפלותו ובחסרונו, ובמה שמרד בו ית', ואם לא ידע ויכיר בפשעיו, לא נקה נפשו, ולא הגיע כלל לראשית הנרצה באופני התשובה. ואחדות תלוי בענוה, כי כל זמן שאדם מרגיש בו איזו התנשאות ומחשיב עצמו ליש ואינו מכיר כי הוא אין ואפס, לא יוכל להנמיך קומה להיות שוה בעיני הזולת, רק ע"י אהבת חנם ענוה ושפלות רוח יביט על חברו כטוב וחשוב ממנו. וכבר חרת עלי גליון הרמב"ם ז"ל באגרתו לבנו מקטולניא, בה כתב וז"ל: "תעלה על לבך מדת הענוה שהיא מדה טובה מכל המדות טובות עי"ש".

מסופר כי פ"א הזדמן להסב"ק מרן אדמו"ר רבי דוד מלעלוב זיע"א לשמוע מלמד דרדקי לומד עם תלמידיו צעירי הצאן, והנה שמע ילד אחד בהגיעו לניקוד סוף פסוק (כזה:), פתח פיו והעלה על דל שפתיו את שם השם, המלמד העיר לו על טעותו, ברם הפעוט טען כלפיו כי הרי כך לימד להם המלמד לומר בכל מקום שיש ב' יודלע"ך (ב' נקודות) יאמרו הם שם השם, הטעים להם רבם ואמר, אם יש שני יוד"ן אחד ליד השני הרי זה שם השם, ואם יש ב' יוד"ן אחד על גבי השני הרי זה סוף פסוק. מרן רבי דוד"ל זיע"א לקח מכאן לימוד ומוסר כי כאשר שני יהודים אוהבים א"ע בשוה בשפלות קומה וענות רוח אזי יש השראת השכינה, אבל כאשר יתנשא האחד על הזולת ויגבה לבו, הרי זה סוף פסוק. הקב"ה שלום ושמנו שלום (ע"י שבת י:), ולכן זוכים להשראת השכינה כשנאחזים באחדות, "כל בי עשרה שכינתא שריא" (סנהדרין לט.), אחדות מביאה לעליה בגשמיות וברוחניות, ורעותיה המובאות אחריה המה: אהבת חנם, אהבת ישראל, מדות טובות, שלום ושלוח, קירוב יהודים, צדקה וחסד, הכל איין קעשינע. בכוח האחדות זוכים לכל התורה, ואי' איזהו פרשה קטנה שכל

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

"ברעדה" - יתעורר בנפשו וישים עינו בראשו בחשבון מעשיו ומעלליו, ומאידך, "וגילו" - יתחזק וישמח בלבבו כי זאת תורת השב, להתחזק בשמחה ובטוב לב כי רק כך יהי קיום לתשובתו, ויעלה מעלה במדרגות התשובה, עד תשובה מאהבה.

בפסוק "וילך משה וידבר" וגו', יש ליתן לב מהו דכתיב וילך משה שלא נמצא בכל התורה כולה שהלך משה לישראל כשרצה לדבר עמם בצוות המקום, אלא הם היו באים אצלו. ויוזבן ע"ד הידוע כי יש מדרגות בעובדי ה' ביראיו ובאהוביו, שמפחד תמיד כי לא יצא ידי חובתו נגד הבורא ית', כי בכל יום ויום מחמת יראתו והשגתו בגדולת הבורא ב"ה, המתרבים ומתגדלים ומתוספים תמיד בכל יום, הוא מכיר שכל מה שהוא עובד ה' כמוהו כאין הוא כנגד החיוב שהוא מחוייב לעבדו, וכדבעי למיעבד לא עבד, ולכן הוא מחזיק את עצמו תמיד בבחי' חוטא ומקצר בעבודה, ולכן הוא מתאמץ תמיד לשוב בתשובה, ומשה רבינו ע"ה הי' מוסיף והולך בעבודת ה' ולא עמד לרגע אחד, והלך מדרגא לדרגא, "וילך משה", "וידבר את הדברים האלה", - ותמיד למד תורה ועלה מעלות רמות. "אל כל ישראל" - ר"ל שזכה וזיכה את הרבים, בני ישראל לילך בעקבותיו וללמוד תורה.

גם בדוד המלך ע"ה נאמר **(תהילים יט, ג)** "יום ליום יביע אומר" וגו', שעלה ונתעלה מיום ליום ביתר שאת ועז, ואצל כל הצדיקי אמת ה' כל רגע ורגע יקר מפז ומפנינים, וכל רגע בלתי לה' לבדו, והלכו תמיד מדרגא לדרגא מוסיף והולך במרומי השגתם,

ויסופר מרבי סעדיה גאון ז"ל איך שתלמידיו ראוהו בוכה ומתאונן ומסגף עצמו ביותר ושאלו אותו מה זה ועל מה זה כי עבר חלילה על עבירות כה חמורות, והשיב להם, פ"א נתארחתי אצל אדם אשר לא הכירני ובכ"ז כיבדני ביותר וסיפק לי כל צרכי כי הי' איש חסד ואוהב אחרים, לאחר ימים אחדים נודע לו מי אני ואז הרבה בכבודי ביתר שאת ועשה סעודות גדולות לכבודי וכאשר נפרדתי מאתו נפל לרגלי בכה והתחנן שאסלח לו על שלא כבדני כראוי בימים הראשונים בעת שלא ידע מי אני, ומאז נתתי אל לבי הלא בכל יום ויום אני מכיר ומשיג יותר מגדולתו של הקב"ה ונמצא שאתמול עדיין לא הכרתי וממילא לא עבדתי אותו כראוי ועל דא קא בכינא ומתאונן ושב אל ה' בתשובה.

צריך להתחזק מיט א געזונטע אידישע שמחה תמיד, כי רק כך אפשר להתעלות ולעבוד את ה' כמ"ש **(תהילים ק, ב)** "עבדו את ה' בשמחה", ויעזור ה' מיר זאלען גיהאלפען ווערן בכל הישועות שלימות בין בגשמיות בין ברוחניות, דער אייבערשטער זאל העלפן און זאל רחמנות האבן עס זאל זיין א גרויסע שמירה עליונה פאר גאנץ כלל ישראל בכללות ובפרטות איבעראל וואו זיי זענען נאר,

דער אייבערשטער זאל העלפן און זאל רחמנות האבן מיר אלע זאלען שוין גיהאלפען ווערן מיט אלע ישועות בגשמיות וברוחניות. דער אייבערשטער זאל העלפען און זאל רחמנות האבן זאל אונז געבן א זיסע סליחה ומחילה א כתיבה וחתימה טובה א שנת גאולה וישועה שלימה תחל שנה וברכותיה,

דער אייבערשטער זאל העלפן און זאל רחמנות האבן מיר אלע זאלן שוין גיהאלפען ווערן משיח זאל שוין קומען עס זאל שוין זיין די גאולה שלימה די שמחה שלימה עס זאל זיין בנין ביהמ"ק אויף א זיסען אופן אויף אייביג.

והקטנים במטבע לשונו: "נאר די הייליגע גמרא מיט יראת שמים". ומרגלא בפומי, וכבר הובא בספרים **(ראה פלא יועץ ערך תשובה)**, שלכן תיקנו לנו רז"ל בתפילת י"ח לומר "השיבנו אבינו לתורתך", וע"י זה "החזירנו בתשובה שלימה לפניך", דאי אפשר לתשובה שתתקיים בלי קדימת עסק התורה. התורה הק' מקדשת ומזככת ומטהרת האדם, ומגדלתו ומרוממותו על כל המעשים, וכשיש תורה יש הכל כדאי **(אבות)** "הפך בה והפך בה דכולא בה".

יש השואלים במה והאיך יזכו ללמוד תורה לשמה, ותורתם מה תהא עליה שיהי' לשמה. ראשית חכמה, שיעזבו כל החשבונות כי העיקר הוא הרצון. **מזן אאמו"ר** זיע"א פ"ה התפילה "מלכותו ברצון קיבלו עליהם" - על ידי הרצון טוב אפשר לקבל עול מלכות שמים, והרי אין דבר העומד בפני הרצון, וח"ו שיהא עסק התורה בלי רצון, כי אז לא זכה ונעשית לו סם מות **(עי' יומא עב:)**, ושלא יהא כבוננות הפכיות רח"ל, להבדיל בין ישראל לעמים, תאמין כי חכמה בגויים והם לומדים תורה ע"מ לקנטר לשאול ולפרוך.

אלא זה דרכו דרך ישרה שירבה לעסוק בתורה וכדאי "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפי' שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה". עם רצון טוב והתמדת התורה יגיע לתורה לשמה, ויהר שיהי' לימודו בטוהר הכוונה הרצויה.

היינט איז דאך נעבעך א צובראכינע וועלט א צוקלאפטע וועלט, פון אלע זייטען דארף מען ישועות, ומוטל על כל אחד לחזק ולשמח את השני ברוחניות ובגשמיות, ואי' **(אבות א, טו)** "הוי מקבל את כל אדם בסבר פנים יפות", לקרב לב נשכר או לעודד אחרים הוא חסד גדול ומועיל, כי כך מרימים רוחו בחיזוק רוחני, לדוגמא, כאשר מאכילים עני ואביון זו נק' חסד אבל אח"כ יחזור להיות רעב, אמנם בסיוע וחיזוק רוחני לכל אדם אפשר לפעול רבות ונצורות. וכדאי מבצלי המוסר, על יהודי שהי' שבור ורצון, וחבירו הי' מסייעו ותומך בו מדי פעם, אירע והנה נזכר זה זמנים טובים אשר נשכח ממנו חבירו ולא הלך אליו לעודדו, יצא אל בית חבירו ולא מצאו שם, והחליט להשאיר עבדו מכתב בה כתב דברי חיזוק והתעניין עליו והזכיר לו שלא שכח ממנו, לאחר זמן נפגשו דרכיהם של ב' הידידים, אמר ההוא כי מכתבו ממש הצילו חיים, רח"ל נפשו היתה מרה לו מאוד וכבר מאס בחייו ופסק עליו את הדין להנקם מעצמו ובשרו ונפשו ולאבד עצמו לדעת, כי הרגיש במצב רוח מדוכא שאין גם אחד המתעניין עליו וכו', והנה ראה את המכתב, וכמים קרים על נפש עייפה, קם ונתעודד ותחי רוחו ולבו השבור ולא הוציא את זממו הרע אשר חשב לעשות. צריכים לחזק ולהתחזק בחיזוק ובשמחה תמידית, וכמ"ש "בשמחה וטוב לבב מרוב כל".

שאלת רבים היא, האיך אפשר לשמח בו בעת שצריך להתעורר בתשובה ולעשות לכפר את אשר חוטא על הנפש מיום היותו למען יזכה בהשפטו ביום הרת עולם. והנה מהאי טעמא גופא כי בגין טובת התשובה ולתועלתה המרובה צריך להאחז במדת השמחה, כי בלעדי השמחה קען מען קיין קארטאפעל אויך נישט עסען, וע"י השמחה אפשר לשוב אל ה', ללמוד ולהתפלל ולהבין תוספות. והימים האלו צריך להיות בבחי' "וגילו ברעדה", מחז גיסא

מתנהג עם בריותיו כביכול דוגמת הצל, כמו עשיית האדם הוא עשיית הצל, כן אם האדם מתנהג בחסד ורחמים כך הקב"ה מתנהג עמו גם כן, וז"ש ה' צלך. המדות טובות מביאים להמתקה, כי משמים מביטים האיך שעוסק במידות טובות אזי גם עמו מתנהגים ברחמים מרובים ובחסדים מגולים. ובאמת ענין זה מפורש במאמרי חז"ל ושנוי בתלמוד ובמדרשים ומשולש בכתובים של חכמי ישראל די בכל דור ודור, כי הצדיקי אמת והגאונים אמת באו רק לחזק דברי חכמינו ז"ל והם אמרו **(שבת קנא:)** "כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים", עוד אמרו **(סוטה ח:)** "במדה שאדם מודד מודדין לו", ועל האדם לנהוג כן הן ברוחניות והן בגשמיות, וזהו זכות וההמתקה הגדולה לימי הרחמים, אפי' ווי אזוי מען קוקט אויס, אם מתנהגים בבחי' של הדבק במידותיו יזכו שגם עמו יתנהג כן.

והנה כפי שצריך יראת שמים בין אדם למקום, צריך גם יראת שמים בין אדם לחבירו, וכמ"ש **(ויק"ר ט, ג)** "דרך ארץ קדמה לתורה", ומי שיש לו מדות טובות ויראת שמים בין אדם לחבירו אזי גם היר"ש דילי' בין אדם למקום שונה למעלותא, וכל הנהגתו איז ערנסטער און פעססטער, וז"ש "והיא כל התורה כולה". אי' **(ברכות סד.)** "תלמידי חכמים מרבין שלום בעולם", זהו הסימן של ת"ח, שהוא מרבה שלום בעולם.

ומעתה כל הקרב - הקרב אל משכן ה' לומדי הישיבות והכוללים, שישתדלו הלומדים לעזור ולסייע לחלשים, שיהי' בחי' תורת חסד כדאי **(סוכה מט:)** "תורה ללמדה, זו היא תורת חסד". ומה טוב שיעשו חבורה שעוזרים ומדריכים החלשים להיות תלמידים מהוגנים. אי' **(תענית ז.)** "ומתלמידי יותר מכולם", יש וחושבים אם לומדים עם מצויינים ומופלגי תורה או כאשר לומדים לבד יהי' להם תועלת יתירה מהלימוד עם החלשים, אולם יש כאשר צריך לירד מעדיפות הבנתו להסביר ולהשכיל בהבנה פשוטה ותמה את התלמיד עד שיערב ויבוסס לו, גם הלמדן הטוב יוצא נשכר כי כך מבין דבר מתוך דבר, ומוחו מתרחב בבהירות וברירות יתר, וז"ש "ותורת חסד על לשונה", חסד ברוחניות הוא החסד הגדול ביותר, וזה גם ממדת האהבה ומתנת חנם לאיש מישראל, שמביא לכל העליות ולכל הישועות על כל ישראל, והצלחה בתורה.

וזה זמן תשובה, בתשובה יש מדרגות עד אין סוף, כדאי ברמב"ם "עד שיעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לכסלה עוד", תשובה באמת תשובה מאהבה היא התשובה הגדולה ביותר, אבל עיקר התשובה הוא החרטה על העבר והקבלה על העתיד, ושיתחרט במה שעבר ונפשו קצה בהן בחרטה גמורה לשעבר איש כדרכיו וכפרי מעלליו, והמתחרט על מעשיו אזי השי"ת חפץ בהצדקו וכמ"ש **(שמואל)** "לבלתי ידח ממנו נדח", כי מתנת חנם דילי' עא"ס וכמ"ש "וחנותי את אשר אחון וירחמתי את אשר ארחם", ורחמנותו ואהבתו עא"ס.

וכבר דברינו מילל כי עיקר הגדול ליכנס לדרכי התשובה הוא לימוד התורה. **אא"י מזן אדמו"ר זיע"א** הי' רגיל על לשונו בכל עת להזהיר הגדולים

מפעלות צדיקים

**האנחה שהרעידה את כסא הכבוד:
סיפורו של יום הכיפורים בלעלוב**

החיפוש אחר התשובה השלמה

בעיירה לעלוב שבפולין, היה מרן רביה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א ידוע כמי שרואה בכל יהודי, ולו הרחוק ביותר, יהלום יקר ערך. אך רבי דוד עצמו, למרות קדושתו הגדולה, הרגיש תמיד שעדיין לא הגיע למדרגה האמיתית של תשובה ותיקון הלב.

במשך שש שנים תמימות הוא הסתגף, התענה משבת לשבת, מיעט בשינה ועסק בתורה יומם וליל, אך בכל יום כיפור שהגיע, הרגיש שעבודתו עדיין חסרה משהו – חסר בה הניצוץ הפשוט, התמים, זה שממייס את חומות השמיים.

באותם ימים, החליט רבי דוד לנסוע אל רבו הגדול, הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליז'נסק בעל ה"נועם אלימלך". הוא צעד ברגל בדרכים המשובשות, הגיע לליז'נסק ונכנס אל קודש הקודשים.

"רבי" אמר רבי דוד בלב נשבר, "מתקרב יום הכיפורים, ואני מרגיש שכל התעניות שלי, כל התפילות וכל כוונות המקובלים שלי, הן כקליפת השום. אני מחפש את התשובה האמיתית, זו שמגיעה

לעומק הנפש. כיצד אשיג אותה?"

הרבי מליז'נסק הביט בעיניו הטהורות של תלמידו, חיך חיוך מסתורי ואמר לו: "דוד בני, התשובה שאתה מחפש אינה נמצאת בסיגופים שלך, וגם לא בספרים הקדושים שעל שולחני. חזור לעיירה שלך, לעלוב. שם, בשוק הפשוט, גר יהודי בשם מוטיל.

הוא יהיה המורה שלך ליום הכיפורים השנה. ממנו תלמד מהי תשובה אמיתית".

מוטיל, היהודי שנשכח

רבי דוד חזר לעלוב המום ומבולבל. הוא הכיר את מוטיל. מוטיל לא היה חסיד, הוא אפילו לא היה "יהודי שומר מצוות". שנים רבות לפני כן, מוטיל בחר באורח החיים של הפריצים והגויים המקומיים. הוא התחתן עם אישה נוכרייה רח"ל, הפסיק להניח תפילין, חדל מלשמור שבת, והיה אוכל נבלות וטרפות בפרהסיא. תושבי העיירה היהודים הרימו ידיים ממנו מזמן, והוא נחשב בעיניהם כמי שיצא מכלל ישראל – "מומר להכעיס".

רבי דוד לא פקפק בדברי רבו. בימים שלפני יום הכיפורים, הוא החל לעקוב בחשאי אחרי מוטיל.

הוא ראה אותו מתהלך בלבוש גויים, צוחק עם פועלי השדות הנוכרים, ומנהל את חייו בלי שום קשר לרוח הסליחה והחרטה שאפפה את העיירה. "כיצד אדם כזה יכול ללמד אותי תשובה?" תהה הרבי בליבו, אך המשיך לצפות.

והנה הגיע ערב יום הכיפורים. בעוד כל היהודים ממהרים למקווה, מחלקים צדקה ומכינים את הסעודה המפסקת מתוך פחד

ואימה, מוטיל ישב בביתו, מעבר לפאתי העיירה, ואכל ארוחת צהריים דשנה של בשר חזיר ותפוחי אדמה. לא היה לו מושג איזה יום מגיע.

בוקר יום הדין

למחרת, בבוקרו של יום הכיפורים, התעורר מוטיל מאוחר. השמש כבר הייתה גבוהה בשמיים. בביתו הקטן שרר שקט, שכן אשתו הנוכרייה יצאה לעבוד בשדות. מוטיל הרגיש רעב. הוא התלבש, התגלח (דבר שהיה אסור ומזעזע בעיני יהודי העיירה ביום קדוש זה), ויצא אל רחובות העיירה כדי לקנות לעצמו לחם טרי וחמאה לארוחת הבוקר.

כשהגיע למרכז העיירה, נדהם. הרחובות היו שוממים לחלוטין. חנויות המכולת של היהודים, שבכל יום רעשו מהמולה, היו נעולות במנעולים כבדים. אפילו חתולי הרחוב נראו שקטים מהרגיל. אין נפש חיה.

מוטיל, מבולבל, פנה אל השכונה הסמוכה, שם התגוררו כמה משפחות נוכריות.

הוא נכנס אל חנותו של יאן, נפח נוכרי שהחזיק גם מעט מצרכי מזון. אשתו של יאן, עמדה מאחורי הדלפק.

"מה קורה בעיירה היום? למה הכל סגור ונעול כמו ביום חורף קשה?" שאל מוטיל.

הנכרית הביטה בו במבט מלא תמיהה, "מוטיל, אתה הרי יהודי, לא? איך ייתכן שאינך יודע?" היום זה היום הגדול שלכם, אמרה בקול נמוך, כמעט ביראת כבוד. "היום זה יום כיפור. היום שבו אלוקים

המשך בעמ' ד'

הילולא דצדיקא

י"א תשרי
- [גאט'ס נאמען] – רב הונא ברי' דמר זוטרא ורב טביומי, הוא מר בר רב אשי (ד' רכ"ז)
רבי יצחק ב"ר אשר הלוי משפירא תלמיד רש"י הק' מראשוני בעלי התוס' באשכנז (ד' תתצ"ג)
רבי אברהם אביש מפפד"מ בעל ברכת אברהם ב"ר צבי הירש ממזריטש (תקכ"ט)
רבי דוד ב"ר שמואל הלוי מסטעפן (תקע"א)
רבי צבי אריה מאליק ב"ר אברהם לנדא (תקע"ב)
רבי יוסף זכריה ב"ר נתן שטרן משאוול ב' שו"ת זכר יהוסף (תרס"ד)
רבי מנחם מנדל ב"ר דוד מבוהוש (תש"ג)

י"ב תשרי

רבי אשר ב"ר ארי' מרדכי פריינד מייסד "יד עזרא" (תשס"ד)
– רבי אברהם המלאך ב"ר דב בער ממזריטש (ה' תקל"ז)
יום שב"ק י"ג תשרי – רבי משה יוסף מרדכי ב"ר רפאל ב' שער המים (תקס"ז)
רבי עקיבא אייגר ב"ר משה גינו מפוזנא (תקצ"ח)
רבי שמואל מהר"ש ב"ר מנחם מנדל מליובאביטש (תרמ"ג)
רבי מנחם מנדל ב"ר יחזקאל פאנעט מדעש, בעל אבני צדק ומעגלי צדק (תרמ"ה)
רבי ישראל ב"ר אברהם יעקב מסדיגורא (תרס"ז)
– רבי שלום שכנא מפרוהוביטש ב"ר אברהם המלאך (תקס"ג)
רבי יהודה לייב ב"ר יוסף גרשון הכהן מאניפולי ב' אור הגנוז (תקס"ז)
רבי ישראל ב"ר שבתאי הופשטיין מקוז'ניץ ב' עבודת ישראל (תקע"ה)
רבי מרדכי ב"ר יחיאל מיכל מזוועיהל (תרס"א)
רבי יוסף צבי ב"ר ישראל דושינסקי מחוסט-ירושלים (תש"ט)

שלכם יושב על כיסא המשפט וכותב את הספרים לכל השנה. כל היהודים – הזקנים, הצעירים, העשירים והעניים – כולם נמצאים עכשיו בבית הכנסת הגדול. הם לא אוכלים, הם לא שותים, הם לובשים לבן ובוכים וצועקים לאלוקים שיסלח להם. ואתה מסתובב כאן ומחפש לחם?"

הרגע שבו הלב נקרע

המילים של הנכרית הכהו במוטיל כמו מכת ברק. "יום כיפור..." לחש לעצמו. זיכרונות ילדות נשכחים, שקבר עמוק תחת שנים של התבוללות וערפול חושים, צפו ועלו בבת אחת.

הוא נזכר באביו המנוח, שהיה מוליך אותו בידו לבית הכנסת, עטוף בטלית לבנה ומריח מריח של נרות שעווה ודמעות.

הוא נזכר באימו, שהייתה מדליקה נרות ומנשקת אותו בבכי רגע לפני שהיום הקדוש נכנס.

הוא הביט בידיו – הידיים הללו חיללו שבת. הוא הביט בבגדיו – בגדי גויים. הוא הבין שהוא, מוטיל, נשאר בחוץ. כל עמו נמצאים כעת בפנים, מחוברים לאלוקים, ואילו הוא מנותק, אבוד, מזומר.

ברגליים רועדות, בלי לדעת למה, החל מוטיל לרוץ לכיוון בית הכנסת הגדול של לעלוב.

הוא לא קנה לחם. הוא רץ כשדמעות מתחילות לשטוף את פניו המגולחות.

כשהגיע לפתח בית הכנסת, נעמד ליד הדלת. הוא לא העז להיכנס פנימה. הוא הציץ דרך החלון וראה את המחזה המרעיש: מאות יהודים, עטופים בטליתות לבנות, נעים קדימה ואחורה כמו גלי הים, זועקים "אשמנו, בגדנו". קול התפילה רעד באוויר.

מוטיל עמד שם, פשוטו כמשמעו, קרוע מבפנים. הוא לא ידע לקרוא מילה בעברית – הוא כבר שכח את האותיות. הוא לא ידע מה מתפללים עכשיו.

הוא הרגיש כמו המלוכלך והשפל שבאנשים. הוא הבין שאין לו שום דרך לחזור, שום ספר תפילה לא יעזור לו, ושום מילים לא יכפרו על מה שעשה לחייו.

מתוך תחתית נשמתו, מתוך שברון לב מוחלט שאין שני לו, בקעה מגרונה אנחה אחת עמוקה, ארוכה וקורעת לב.

זו לא הייתה סתם אנחה, זה היה קול של אדם שטובע בים וזועק את נשימתו האחרונה. מוטיל הרים את עיניו לשמיים ובכה בלי מילים, רק זעקה פנימית שאמרה: **דיבוננו של עולם, תראה**

איפה אני ואיפה הילדים שלך...
הלואי והייתי יכול להיות יהודי שוב.

חלימוד של רבי דוד

בתוך בית הכנסת, עמד רבי דוד מלעלוב ליד כותל המזרח. לפתע, באמצע התפילה, הסתובב הרבי אל הקהל.

פניו קרנו באור עילאי שלא נראה כמותו

מעולם. הוא סימן לגבאי להפסיק את התפילה לרגע, וצעק בקול גדול: "פתחו את השערים! השערים נפתחו!"

החסידים לא הבינו מה קרה. רבי דוד יצא במהירות מבית הכנסת, ניגש אל פתח המבנה, ומצא שם את מוטיל כשהוא מוטל על הארץ, פניו בין ידיו והוא ממרר בבכי כילד קטן.

רבי דוד, הצדיק הקדוש, לא נרתע מבגדיו של מוטיל ולא מכך שהיה מגולח ביום כיפור. הוא התכופף אליו, חיבק אותו בחום עצום, ואמר לו: "מוטיל, מוטיל החביב של הקדוש ברוך הוא! דע לך, שכל התפילות שלנו, כל התעניות שלי וכל הכוונות של כל צדיקי הדור, עמדו נעולות מאחורי שערי שמיים. שום דבר לא הצליח לפתוח את השער השנה.

אבל אז, הגיעה האנחה שלך. האנחה האמיתית, הכנה, שנבעה משברון לב מוחלט ומגעגוע טהור לאבא שבשמיים. האנחה הזו הייתה כל כך חזקה, שהיא בקעה את כל הרקיעים, שברה את כל המנעולים, ופתחה את השער לכל התפילות של עם ישראל! בזכותך, מוטיל, כולנו נחתם לחיים טובים."

רבי דוד הכניס את מוטיל פנימה, הושיב אותו לצידו, ומוטיל עמד שם כל היום, בוכה ומאושר, חוזר כבן אובר אל אביו.

באותו מוצאי יום כיפור, אמר רבי דוד לחסידיו: "עכשיו הבנתי את מה שלימודי רבי אלימלך.

שום סיגוף ושום תפילה מובנית אינם יכולים להשתוות לרגע אחד שבו אדם מבין את ריחוקו, ופונה אל השם מתוך אמת מוחלטת ושברון לב. זוהי המהות של יום הכיפורים."

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

לעילוי נשמת הרבנית הצדקת מרת דבורה שפירא בת הרב יוסף צבי ז"ל וייסמן נפטרה ו' תשרי תשס"ד. ת. נ. צ. ב. ה.	לעילוי נשמת האשה החשובה מרת רחל חנה ע"ה בת הרב יצחק הכהן ז"ל נפטרה ח' תשרי ת. צ. ב. ה. הונצח ע"י בנה חוקר והנעלה ודף צדקה וחסד לכל דבר שבקדושה הרב יצחק בליגני שליט"א מזל טוב ידידינו חוקר הרב יוסף רייך חי'ו לרגל שמחת הכנס בנו לעול תורה ומצוות	אנא הרבו בתפילה על מרת אלטא עטיל בת בלומא גיטל לרפו"ש ואריכות ימים ושנים טובות	לעילוי נשמת האשה החשובה והצדקנית, יהללוה בשערים מעשיה מרת זלאתע ועלדע ע"ה בת הר"ר יצחק ז"ל הורוויץ נפטרה ביום הקדוש יום הכיפורים תשס"ג ת. נ. צ. ב. ה. הונצח ע"י בנה ידידינו הדגול והנעלה ומשפחת הורוויץ שיחיו - ארה"ב
--	---	--	---

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב